

Tytuł ćwiczenia: Lokalna i globalna korekta tekstu pisanego

Umiejętności metapoznawcze: refleksja, myślenie krytyczne, samoocena, ewaluacja własnej pracy, samodzielna korekta, koncentracja, rozwijanie autonomii, samowzmacnianie

Grupa wiekowa: 10+

Czas trwania: 30-40 minut

Potrzebne materiały:

1. Ołówek i gumka
2. Wydrukowana kserokopia załączonego szablonu (najlepiej laminowana lub naklejona na sztywny karton)
3. Opcjonalnie: kartka papieru do sporządzania notatek lub/i przepisania tekstu oraz stworzenia ostatecznej wersji po dokonaniu korekty (czyli po korekcie lokalnej i globalnej)

Opis działania

Celem tego refleksyjnego ćwiczenia jest poprawa jakości tekstu pisanego, a tym samym uzyskanie lepszego efektu końcowego. Regularne wykonywanie tego zadania metapoznawczego pomoże Ci w dłuższej perspektywie rozwinąć umiejętności autorefleksji i samodzielnej korekty tekstu.

Instrukcje

W tym zadaniu będziesz analizować treść swojego tekstu i próbować go poprawić, pracując na dwóch poziomach:

PIERWSZY POZIOM – POZIOM LOKALNY

Korzystając ze wskazówek na pierwszej stronie załączonego szablonu, przeczytaj napisany przez siebie tekst i spróbuj wprowadzić zmiany na poziomie słów i wyrażen (poziom lokalny).

Skup się na poprawkach dotyczących:

- pisowni (ortografii),
- interpunkcji,
- wielkich liter
- czytelności pisma.

DRUGI POZIOM – POZIOM GLOBALNY

Teraz, korzystając z wytycznych z drugiej i trzeciej strony szablonu, przeczytaj ponownie swój tekst i spróbuj wprowadzić **bardziej znaczące zmiany**. Oznacza to pracę na bardziej **ogólnym poziomie (poziom globalny)**. Tym razem skup się na zmianach dotyczących treści i organizacji tekstu, np.:

- sprawdź sens zdań oraz ich poprawność i dokładność,
- zastanów się nad doбором słownictwa,
- stwórz odpowiednie akapity,
- lepiej wyjaśnij pomysł lub argument,
- dodaj argumenty lub zdania opisowe,
- wzbogacaj opisy o przymiotniki.

Przydatne wskazówki:

1. Poproś nauczyciela o pomoc, gdy jej potrzebujesz – proces poprawiania tekstu jest bardzo ważny i przydatny, ale też wymagający.
2. Poproś nauczyciela o pokazanie, jak wygląda ten proces na tablicy — warto najpierw przećwiczyć go wspólnie w klasie, pracując w grupach lub w parach.
3. Nie przejmuj się, jeśli za pierwszym razem wprowadzisz tylko drobne zmiany — z czasem przyzwyczaisz się do korzystania z tego szablonu i zauważysz, że Twoje poprawki stają się coraz bardziej trafne.
4. Fakt, że angażujesz się w ten proces refleksji, jest bardzo ważny i korzystny, nawet jeśli na początku nie wprowadzasz wielu zmian.

POPRAWIANIE TEKSTU Z PRZEWODNIKIEM

Dokonuję lokalnych i
globalnych poprawek w
moim tekście pisanym

LOKALNA KOREKTA

Opis ogólny

Korzystając z wytycznych na kolejnej stronie, przeczytaj ponownie swój tekst i wprowadź zmiany pierwszego poziomu (na poziomie słów/fraz), poprawiając ogólnie błędy w gramatyce, pisowni, interpunkcji i czytelności.

PISOWNIA

Sprawdź zasady pisowni, gdzie to konieczne (np. końcówki), uzupełnij brakujące litery i skorzystaj ze słownika w przypadku nieznanych słów.

INTERPUNKCJA

Zakończ każde zdanie odpowiednim znakiem interpunkcyjnym.

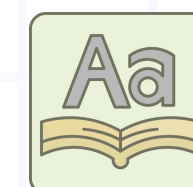
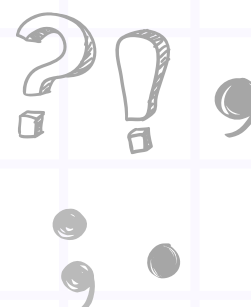
WIELKIE LITERY

Używaj na początku każdego zdania i w przypadku nazw własnych.

CZYTELNE PISMO

Upewnij się, że:

- **litery i słowa są czytelne,**
- pomiędzy każdym słowem jest odpowiedni odstęp,
- nie ma żadnych rozmazań w twoim piśmie.

GLOBALNA KOREKTA

Opis ogólny

Po wprowadzeniu poprawek lokalnych ponownie przemyśl tekst. Korzystając z wytycznych na następnych stronach, wprowadź teraz zmiany drugiego poziomu na poziomie bardziej całościowym, tym razem uwzględniając treść i organizację tekstu.

POPRAWNOŚĆ ZNACZENIOWA

- Upewnij się, że wszystkie zdania mają sens.
- Sprawdź, czy nie brakuje słów, czy nie ma powtórzeń lub zbędnych wyrazów.

DOBÓR SŁÓW

• Spójność

*Upewnij się, że użyłeś różnych sposobów rozpoczynania zdań i łączników

*Dodaj odpowiednie spójniki:

-spójniki współrzędne:

łączone, np. i, a, oraz, też, także, ani, ni, zarazem;

rozłączne, np. albo, lub, bądź;

wynikowe, np. więc, zatem, dlatego, toteż, stąd;

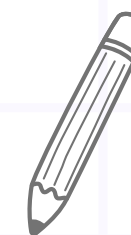
przeciwstawne, np. a, ale, lecz, jednak, natomiast, tymczasem;

wyjaśniające, np. czyli, to jest, inaczej, to znaczy

-**spójniki podrzędne**: aby, albowiem, bo, bowiem, choć, chociaż, gdyż, jeśli, jeżeli, ponieważ, skoro,

• Słownictwo

- * Zastanów się, czy twoje słownictwo jest ciekawe i skuteczne w wyrażaniu myśli i pomysłów.
- * Sprawdź, czy nie używasz zbyt rozwlekłych zwrotów.

GLOBALNA KOREKTA

STRUKTURA

Akapity

- są wyraźnie oddzielone,
- rozwijają konkretną i jasną myśl,
- zawierają logicznie powiązane zdania dzięki
- zwrotom przejściowym

Spójność tekstu

- zapewnij jasne przejścia między akapitami
- utrzymaj logiczny i łatwy do śledzenia układ akapitów

TREŚĆ

Sprawdź pod kątem:

- czy są **niejasne fragmenty**,
- czy występują **nieistotne informacje**,
- czy ton i język są odpowiednie do temat i gatunku (np. formalny, potoczny),
- czy jest jasne wprowadzenie i zakończenie,
- czy pomysły są **skutecznie wyjaśnione** zgodnie z gatunkiem (np. opowiadania z logiczną fabułą, szczegółowe opisy, tezy poparte jasnymi argumentami i przykładami)

